



**Hanzehogeschool
Groningen**
University of Applied Sciences

Groninger Opleiding Ervarings- deskundigheid

share your talent. **move** the world.

Groninger Opleiding Ervaringsdeskundigheid

WAAROM CURSUSSEN “VAN ERVARING NAAR ERVARINGSDESKUNDIG”?

In de gezondheidszorg is er een groeiende behoefte aan ervaringsdeskundigheid. In de dagelijkse praktijk van de hulpverlening, maar ook op het terrein van beleid en de manier waarop hulpverlening moet worden georganiseerd, neemt de vraag naar de inzet van ervaringsdeskundigen toe.

Vaak wordt er daarbij vanuit gegaan dat mensen met ervaring als gebruiker van zorg in staat zijn op een kwalitatief goede manier hun bijdrage te leveren. Het hebben van ervaring in de gezondheidszorg betekent echter niet dat men daarmee ook over de deskundigheid beschikt die ervaring te hanteren.

In 2005 is op initiatief van het lectoraat Rehabilitatie van de Hanzehogeschool, in samenwerking met Zorgbelang Groningen, een project gestart om mensen de mogelijkheid te bieden een cursus te volgen tot ervaringsdeskundige. In dit project ontwikkelden en gaven ervaringsdeskundigen cursussen. Zo is er een scholingsprogramma gegroeid voor, door en met ervaringsdeskundigen.

Drie begrippen staan centraal in het cursusaanbod: Herstel, Empowerment en Ervaringsdeskundigheid.

Herstel zien we als een proces waarin je een (nieuwe) zin en betekenis in je leven zoekt bij ernstige gezondheidsproblemen. Uit de slachtofferrol treden en iets van je leven maken ondanks je beperking. Uitgaan van de mogelijkheden i.p.v. beperkingen en de regie over je leven zelf weer in handen

krijgen.

Empowerment is een continu proces waarbij je meer invloed krijgt op gebeurtenissen en situaties die belangrijk voor je zijn: ontwikkelen van eigen kracht.

Ervaringsdeskundigheid ontstaat als je door reflectie op de eigen ervaring en het leren van elkaars ervaringen, je (ervaring)kennis zo in kunt zetten en gebruiken dat anderen daar baat bij hebben.

WAT KUNNEN ERVARINGS- DESKUNDIGEN ZOAL DOEN?

Ervaringsdeskundigen kunnen optreden als positief rolmodel en anderen op weg helpen of ondersteunen bij hun herstelproces. Ze kunnen ook een rol spelen in het opleiden of bijscholen van hulpverleners, hen o.a. leren op een Herstel ondersteunende wijze te werken met cliënten of patiënten. Zij nemen deel aan overleg binnen de instellingen, participeren in onderzoek, denken mee over het beleid en kunnen een rol vervullen in het geven van voorlichting. Dit alles in b.v. onderwijsinstellingen, zorginstellingen, cliënten-en patiëntenorganisaties, als vrijwilligerswerk maar ook in betaald werk.

GEEN APARTE CURSUSSEN VOOR MENSEN VAN ELKE “DOELGROEP”

Bij de cursusopzet hebben we er heel bewust voor gekozen om niets aan te trekken van de in de hulpverlening en zorg geldende onderverdelingen naar soorten problemen en beperkingen.

We zijn niet zo geïnteresseerd in welk “labeltje aan iemand hangt”, maar in iemands eigen verhaal. We richten ons op alle mensen die leven met een beperking. Mensen, die zich niet willen neerleggen bij een rol als slachtoffer, maar zelf de regie willen krijgen, hebben en houden over hun leven.

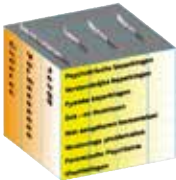
Dat gaat meestal om (ex)cliënten van of de somatische of de geestelijke gezondheidszorg. Daarom zitten in de cursusgroepen mensen met heel verschillende achtergronden bijeen en leren ze van elkaar.

Het huidige cursusaanbod bestaat uit:

- De basiscursus “Van ervaring naar ervaringsdeskundig”.
- Een cursus verdieping “Ervaringsdeskundigheid, regie over je eigen herstel”.

Deze cursussen zijn ontwikkeld in en vanuit het lectoraat Rehabilitatie in Samenwerking met Zorgbelang Groningen.

Lectoraat
Rehabilitatie



De basiscursus van Ervaring naar Ervaringsdeskundig



De basiscursus van Ervaring naar Ervaringsdeskundig

Centraal in de Basiscursus staat empowerment van de deelnemers. Een basiscursus omdat ze uitdrukkelijk bedoeld is voor mensen die zich afvragen of “het wat voor hen is” om hun ervaringen, hun verhaal daarover, te gebruiken in de hulp en steun naar anderen met een beperking(en). Een basiscursus ook omdat het gaat om de eerste basale stappen op de weg van het omzetten van ervaringskennis in deskundigheid.

We willen met de cursus een mogelijkheid scheppen om – samen met anderen – op ontdekking te gaan naar het antwoord op deze vragen. Tegelijkertijd willen we werken aan het ontdekken en versterken van de persoonlijke kwaliteiten van iedere cursist. Zo kunnen de deelnemers aan deze cursus beslissen hoe zij in de toekomst hun ervaringsdeskundigheid kunnen en willen inzetten.

Er komen drie aspecten naar voren:

1. het vertellen van het eigen “herstelverhaal en het, al doende, meer afstand nemen van de eigen problemen en van elkaars ervaringen leren;
2. een aantal basisvaardigheden die bruikbaar of behulpzaam kunnen zijn als het er om gaat ervaringen te delen of te hanteren naar anderen;
3. het onderzoeken van eigen sterke kanten om zodoende toe te werken naar een bewustere keuze voor een vervolgtraject.

OPZET CURSUS

De cursus omvat 12 bijeenkomsten van circa 3 uur inclusief pauzes.

De volgende thema’s passeren daarbij de revue:

1. Kennismaken
2. Ervaring: het eigen verhaal 1
3. Ervaring: het eigen verhaal 2
4. Steun
5. Herstel
6. Ervaringsdeskundigheid / empowerment
7. Kiezen en keuzes maken 1
8. Werken al ervaringsdeskundige
9. Kiezen en keuzes maken 2
10. Inbrengen ervaringen
11. Communiceren
12. Afsluiting en afscheid nemen

Per bijeenkomst word telkens een globale structuur gehanteerd:

- Vooraf worden artikelen bestudeerd gewijd aan het thema van de dag;
- Bespreking van de bestudeerde artikelen; oefeningen of groepsdiscussies op gebied van het thema van de dag;
- belangrijke leermiddelen, zijn de eigen verhalen en het leren van elkaar.

CERTIFICAAT

De deelnemers ontvangen na afronding van de cursus - bij voldoende resultaat - een certificaat.

Dit certificaat ontvangt iedereen:

- die voldoende aanwezig is geweest (we gaan uit van 100%)
- die zich voldoende heeft ingezet tijdens de bijeenkomsten;
- die de studieopdrachten serieus heeft gemaakt

De cursusleiding beoordeelt of een deelnemer aan deze eisen voldoet.

VOOR WIE IS DE CURSUS BEDOELD

Deze cursus is voor iedereen die, als (ex-)cliënten van de gezondheidszorg, spelen met de gedachte om hun ervaring in te zetten bij de hulp en ondersteuning van anderen met een psychische en/of lichamelijke beperking in de ruimste zin van het woord. Voorwaarde is wel dat men de eigen “problematiek” voldoende heeft verwerkt om hier in de cursus mee om te gaan. Voor aanvang van de cursus neemt de cursusleiding contact op met de aspirant-deelnemers en voert een toelatingsgesprek , waarin gekeken wordt of de gewenste cursus zinvol en haalbaar is.

**De cursus Verdieping
Ervaringsdeskundigheid,
regie over je eigen Herstel**



De cursus Verdieping Ervaringsdeskundigheid, regie over je eigen Herstel

In de cursus koppelen we het eigen herstelproces en de beschrijving daarvan aan mogelijkheden om anderen te helpen, te ondersteunen bij het vinden van hun weg naar herstel of een nieuwe zingeving.

Centraal in de cursus staan:

- schrijven en hanteren van je eigen “herstelverhaal”
- het coachen en ondersteunen van anderen
- programma’s voor zelfhulp en ondersteuning aan anderen met een beperking
- samenwerken met professionele hulpverleners

Drie begrippen staan centraal: Herstel, Empowerment en Ervaringsdeskundigheid. Empowerment kan omschreven worden als een proces waarbij mensen en groepen meer invloed krijgen op gebeurtenissen en situaties die voor hen belangrijk zijn. Het (her)ontdekken van je eigen kracht en het besef er te mogen zijn en er toe te doen. Een ervaringsdeskundige is iemand die ervaringskennis bezit en in staat is deze over te dragen aan derden. Ervaringskennis bestaat daarbij uit kennis en inzichten die ontwikkeld zijn op basis van nadenken over en analyseren van duidelijk onder woorden gebrachte ervaringen met een beperking en met de zorg, opgedaan door de persoon zelf en door anderen. Herstel heeft wel verwantschap met een begrip als genezing, maar is niet hetzelfde.

In een aantal gevallen is volledige genezing niet of niet meer mogelijk. Maar het feit dat je nooit meer zult genezen wil nog niet zeggen dat je je volledig moet laten inpakken door je misère. Het koppig willen doorgaan met zoveel mogelijk uit je leven te halen, dat bedoelen we met de term herstel. Herstel staat voor een proces waarbij je een nieuwe zin en betekenis in je leven zoekt (en vindt) bij ernstige gezondheidsproblemen. Het is een proces van vallen en opstaan. Maar het is wel een manier om de regie over je leven weer in handen te krijgen. Herstel is heel persoonlijk en je moet het zelf doen. Er bestaat geen recept voor herstel; voor iedereen betekent het weer iets anders. Je moet je eigen weg zoeken.

OPZET CURSUS

De cursus omvat 8 bijeenkomsten van circa 3 uur inclusief pauzes.

De lessen hebben al thema:

1. Kennismaking en Inleiding op het programma
2. Herstel
3. Verhalen en Identiteit / Biografische Methode
4. Empowerment en Ervaringsdeskundigheid
5. Groepsdynamische Aspecten en leiderschapsrollen
6. Zelfhulp en Cursussen (o.a. :Herstellen doe jezelf” / HEE-groepen)
7. Partners in de Zorg, Samenwerken met Professionals
8. Afsluiting: Eigenheid / Eigen Identiteit Ervaringsdeskundigen

Per bijeenkomst wordt telkens een globale structuur gehanteerd;

- Vooraf worden tenminste 2 artikelen bestudeerd gewijd aan het thema van de dag;
- Bespreking van de bestudeerde artikelen; oefeningen of groepsdiscussies op gebied van het thema van de dag;
- Een presentatie door cursisten zelf van iets dat met het thema herstel samenhangt en dat niet al door de cursusleider ingebracht wordt;
- Het schrijven van het eigen herstelverhaal en het per les verbeteren hiervan op basis van (onderlinge) feedback;
- Afsluiting met kort gestructureerd interview (“maatjes”)
- in de praktijk gebrachte ondersteuning.

CERTIFICAAT

De deelnemers ontvangen na afronding van de cursus – bij voldoende resultaat – een certificaat.

Dit certificaat ontvangt iedereen:

- die voldoende aanwezig is geweest (we gaan uit van 100%)
- die zich voldoende heeft ingezet tijdens de bijeenkomsten;
- die de studieopdrachten serieus heeft gemaakt

De cursusleiding beoordeelt of een deelnemer aan deze eisen voldoet.

VOOR WIE IS DE CURSUS BEDOELD

Mensen die zich willen ontwikkelen en zich willen verdiepen in ervaringsdeskundigheid en meer de regie willen over hun eigen herstel proces, mensen die herstelprocessen bij situatiegenoten willen ondersteunen of begeleiden. Het gevolgd hebben van de basiscursus “Van Ervaring naar Ervaringsdeskundig” is een voorwaarde voor toelating tot deze cursus.

Praktische informatie

DATA EN LOCATIE

De cursussen worden gegeven op de “Marie Kamphuisborg” van de Hanzehogeschool Groningen. Het adres is

Zernikeplein 23, 9747 AS Groningen

Over het algemeen starten de cursussen

2 x per jaar, in maart/april en in oktober/november.

KOSTEN

De deelnamekosten bedragen:

- € 900,- p.p. voor de basiscursus “Van ervaring naar ervaringsdeskundig”
- € 750,- p.p. voor de vervolgcursus “Verdieping ervaringsdeskundigheid, regie over je eigen herstel

AANMELDING

U kunt zich opgeven door het bijgaande opgaveformulier in te vullen en te retourneren aan:

Hanzehogeschool, Groningen / Lectoraat

Rehabilitatie,

Karola Nap, Antwoordnummer 3003,

9700 VH Groningen

(een postzegel is niet nodig).

o.v.v. Aanmelding cursus GOED

Het formulier kunt u mailen naar

j.k.nap@pl.hanze.nl

U ontvangt een schriftelijke bevestiging van uw aanmelding.

AANTAL DEELNEMERS

De cursussen gaan door bij minimaal 6 deelnemers. Het maximaal aantal deelnemers is 10.

Het is mogelijk dat we in sommige gevallen met de aspirant-deelnemers een toelatingsgesprek voeren, waarin gekeken wordt of de gewenste cursus zinvol en haalbaar is.

In het algemeen geldt dat men eerst de basiscursus met goed gevolg moet hebben afgerond alvorens men kan deelnemen aan een vervolgcursus. In een enkel geval kan voor sommige vervolgcursussen hierop een uitzondering worden gemaakt als naar het oordeel van de projectleiding voldoende basis aanwezig is.

BETALING DEELNEMERSKOSTEN

U ontvangt een factuur waarmee u het cursusgeld kunt betalen. Wij gaat er van uit dat u zelf de financiering regelt.

Voor aanvang van de 1e cursusdag dient het volledige cursusgeld voldaan te zijn.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van het lectoraat Rehabilitatie,

Karola Nap tel. (050) 595 3377

Mailadres; j.k.nap@pl.hanze.nl

Groninger Opleiding Ervaringsdeskundigheid

OPGAVEFORMULIER CURSUSSEN

Naam _____

Adres _____

Postcode en Woonplaats _____

Tel _____ Email _____

wil graag deelnemen aan de cursus:

- De basiscursus Van Ervaring naar Ervaringsdeskundig
- De vervolgcursus Verdiepingscursus Ervaringsdeskundigheid, regie over je eigen herstel

De aard van mijn beperking/aandoening is: (graag aankruisen)

- Psychisch
- Lichamelijk
- Beide

Ik heb de financiering voor deelname aan de cursus wel/niet al geregeld

Indien niet: welke vooruitzichten zijn er om dit geregeld te krijgen (graag vermelden op de achterzijde)

Datum _____

Handtekening _____

Dit formulier per post opsturen naar:

Hanzehogeschool, Groningen / Lectoraat Rehabilitatie,

Karola Nap, Hanzehogeschool, Groningen / Lectoraat Rehabilitatie,

Antwoordnummer 3003, 9700 VH Groningen (een postzegel is niet nodig).

o.v.v. Aanmelding cursus GOED. Of mailen naar j.k.nap@pl.hanze.nl

